

Начало>Предприемане на съдебни действия>Правни системи на ЕС и държавите членки>Национални съдебни системи

Национални съдебни системи

Съдебните системи на държавите-членки са много различни и отразяват разлики в националните съдебни традиции.

Съдилища

В повечето държави-членки има различни видове съдилища. Обикновено могат да бъдат определени три основни вида съдилища:

обикновени съдилища,

специализирани съдилища, и/или

съдилища, които се занимават с конституционни въпроси.

Обикновените съдилища обичайно разглеждат спорове по гражданскоправни въпроси (т.е. спорове между граждани и/или предприятия) и/или наказателноправни въпроси. Освен това много държави-членки са създали съдилища за специфични въпроси, например спорове между публични органи и граждани или предприятия (административни въпроси и др.).

В допълнение различни държави-членки имат институции или съдилища, чиято цел е да гарантират спазването на конституцията. Много от тези съдилища или институции могат да бъдат запитани дали определен закон или законодателство е в съответствие с конституционните изисквания. Някои от тях разглеждат индивидуални дела, но обикновено само като последна инстанция.

Отвъд информацията, предоставена в специфичните страници за държавите (виж списъка със знамената вдясно), можете да намерите ценна информация на следните европейски уебсайтове (следният списък не е изчерпателен):

Европейски съдебен атлас — съдържа инструмент за търсене, с който да се определи компетентният съд,

Асоциация на държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз (ACA Europe) — „Обиколка на Европа“, по-специално насочена към спорове по конституционни и административни въпроси,

Мрежа на председателите на върховните съдилища — информация относно върховните съдилища на държавите-членки.

Намиране на правилния съд

Ако се страна по съдебно производство или ако очаквате да станете страна по производство, ще трябва да определите съда, който е компетентен да разгледа вашето дело, или с други думи — който има юрисдикция в този случай. Ако се обърнете към неподходящия съд или ако е спорен въпросът с компетентността, има риск от значително забавяне в производството или дори отхвърляне на вашия иск поради липса на компетентност.

Ако дадено съдебно дело е трансгранично и например засяга страни, които живеят в различни държави-членки, първо ще трябва да определите в коя държава-членка трябва да се осъществи производството. Разделът „[Завеждане на дело](#)“ от портала може да ви даде насоки в този процес.

Други съдебни органи и институции

Освен съдилищата съдебната система в повечето държави-членки се състои и от други съдебни органи и институции, които упражняват публична власт, например прокурори или окръжни прокурори при определени дела, нотариуси или съдебни изпълнители. Що се отнася до частните адвокати, нотариуси и свързани с тях професии с важни функции в съдебната система, моля вижте страницата относно [юридическите професии](#). Прокурорската служба или прокуратурата, която се счита за част от съдебната система в много държави членки, играе важна роля при наказателните производства. Задълженията и статутът на прокурорите се различават в значителна степен в отделните държави-членки. Повече информация, свързана с тази тема, може да се намери, като се избере знамето на съответната държава-членка в раздела относно **обикновените съдилища**, както и на следните уебсайтове:

Уебсайтът на [Консултативния съвет на европейските прокурори](#) в рамките на Съвета на Европа осигурява профили на държавите-членки на ЕС и други европейски държави,

Европейска съдебна мрежа по наказателноправни въпроси.

Последна актуализация: 18/01/2019

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.